

'Bienenkrankheiten', Vorbeugung, Diagnose und Behandlung

Dr. Friedrich Pohl

Franckh-Kosmos Verlags-GmbH & Co.

Stuttgart, ISBN3-440-10407-9, ca. € 20,-

Jan Charpentier

Een standaardwerk op het gebied van bijengezondheid.

De ook in Nederland bekende Duitse bijenhouder en wetenschapper Friedrich Pohl houdt al bijen sinds zijn vijftiende jaar. Zijn biologiestudie in Bochum sloot hij af met celbiologisch onderzoek van behandelingsmiddelen voor nosema. Hiertoe verbleef hij o.a. zes maanden aan de universiteit van Groningen.

In 1998 promoveerde hij in Bremen op 'Varroa en secundaire infecties'. Op dit moment is hij werkzaam in Bremen bij de veterinaire dienst speciaal op het terrein van Amerikaans Vuilbroed.

Uit bovenstaande blijkt dat Friedrich Pohl bij uitstek gekwalificeerd is als deskundige op het gebied van bijenziekten en -gezondheid. De nieuwe uitgave van zijn boek bewijst dit eens te meer. Geen terrein van de bijengezondheid wordt overgeslagen. Zelfs het afzwavelen van bijenvolken komt aan de orde. Dit past ook in de algemene opzet: *zorg voor een gezonde bijenstand!*

De beschrijving van de bijenziekten is verdeeld over de hoofdstukken 'Ziekten van het broed' en 'Ziekten van de volwassen bij'. Daarbij wordt per ziekte duidelijk aangegeven hoe deze kan worden voorkomen en bij uitbraak worden behandeld. Maar ook verschijnselen als onderkoeling van het broed en meiziekte worden besproken. Daarnaast ook hoofdstukken over andere schadelijke insecten en nieuwe predatoren die mogelijk weldra onze bijen zullen belagen. Het gebruik van de microscoop komt eveneens uitgebreid aan de orde.

53

Belangrijk vooral is het hoofdstuk 'Diagnoseschema': een leidraad bij het duiden van de verschijnselen die mogelijk een aanwezige ziekte verraden.

Het boek is rijkelijk voorzien van afbeeldingen die uiterst illustratief de tekst begeleiden. De auteur heeft hiermee de duidelijkheid van het werk een goede dienst bewezen.

Ieder die het voorkomen, diagnosticeren en behandelen van bijenziekten wil bestuderen en toepassen, heeft aan dit werk een uitstekende handleiding.

Dirck Pieterszoon Pers werkte in Amsterdam als boekhandelaar, uitgever en auteur, maar hij was van Zuid-Nederlandse afkomst. In 1614 gaf hij het emblemataboek uit: *Bellerophon of Lust tot Wijsheit*.

*Na 't soet het suur
Wie had oyt dit quaed geloof
Dat so haest ons vreughde roof.*

Dit embleem stelt een man voor die een bijenkorf van zijn honing berooft, maar dit met pijn moet bekopen. Dit geldt volgens Dirck Pers voor veel plezier van mensen die er weldra een kater van overhouden. Vandaar ook de spreuk 'Na 't zoet het zuur...'

Toon Brekelmans